

دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

شناسنامه درس و جدول دوره واحد درسی

عنوان درس: ابعاد جمعیتی بهداشت باروری تعداد واحد: ۲ واحد تئوری پیشنیاز: —	رشته و مقطع تحصیلی: PhD بهداشت باروری سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۵ ترم تحصیلی: بهمن ماه روز و ساعت درس:	دانشکده: پرستاری- مامایی گروه مدرسین: دکتر افشاری - دکتر رستمی- دکتر مکوندی مدرس مسئول: دکتر مکوندی پست الکترونیکی: Somayemakvandi@gmail.com
--	--	---

هدف کلی درس:

توانمندسازی دانشجویان برای تحلیل عمیق تحولات جمعیتی، سیاست‌های باروری، سالمندی و پیامدهای آن بر سلامت باروری با تأکید بر شرایط روز ایران و تجارب بین‌المللی

رئوس مطالب

جلسات	عنوان جلسه	محتوای جلسه	روش آموزش	مدرس
جلسه ۱	کلیات و چارچوب نظری درس	معرفی طرح درس، اهداف، انتظارات/ تعریف جمعیت، جمعیت‌شناسی و جایگاه آن در بهداشت باروری/ عوامل تعیین‌کننده ترکیب جمعیت (سن، جنس، باروری، مرگ‌ومیر، مهاجرت)/ منابع و پایگاه‌های اطلاعاتی جمعیت (سرشماری، ثبت احوال، DHS، WHO و ...)	سخنرانی بحث گروهی	دکتر مکوندی
جلسه ۲	ساختار و پویایی جمعیت	ساختار سنی-جنسی جمعیت/ هرم‌های جمعیتی و تفسیر آن‌ها/ پیامدهای ساختار جمعیت بر سلامت باروری و نظام سلامت	سخنرانی بحث گروهی	دکتر مکوندی
جلسه ۳	حرکات جمعیت	باروری، مرگ‌ومیر و مهاجرت/ روندهای جهانی و منطقه‌ای حرکات جمعیت/ تأثیر حرکات جمعیت بر سلامت مادر، نوزاد و خانواده	سخنرانی ارائه دانشجویان	دکتر مکوندی
جلسه ۴	نظریه‌های جمعیت‌شناسی و باروری	نظریه‌های کلاسیک و نوین جمعیت‌شناسی/ نظریه‌های رفتار باروری/ نقد و کاربرد نظریه‌ها در ایران امروز	سخنرانی ارائه دانشجویان	دکتر مکوندی

جلسات	عنوان جلسه	محتوای جلسه	روش آموزش	مدرس
جلسه ۵	گذار جمعیتی	نظریه و مراحل گذار جمعیتی / گذار جمعیتی در ایران: روندها و ویژگی‌های خاص / ارتباط گذار جمعیتی با تغییر الگوهای باروری	سخنرانی تعاملی بحث گروهی	دکتر افشاری
جلسه ۶	عوامل مؤثر بر باروری	عوامل اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی / عوامل بیولوژیک و سلامت باروری / نقش تحصیلات، اشتغال زنان و سبک زندگی	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	دکتر افشاری
جلسه ۷	سالمندی جمعیت	گسترش سالمندی در جهان و ایران / پیامدهای سالمندی بر سلامت باروری، زنان و خانواده / چالش‌های اجتماعی، اقتصادی و سلامت سالمندان	سخنرانی ارائه دانشجویان	دکتر افشاری
جلسه ۸	راهکارهای ملی و بین‌المللی مواجهه با سالمندی و کاهش باروری	سیاست‌های فعال سالمندی / پیوند سیاست‌های سالمندی با سیاست‌های باروری / مرور اسناد بین‌المللی WHO, UNFPA	سخنرانی تعاملی بحث گروهی مطالعه سیاست‌ها	دکتر افشاری
جلسه ۹	شاخص‌های جمعیتی و سلامت باروری	شاخص‌های اصلی باروری، مرگ‌ومیر و سالمندی / شاخص‌های سلامت باروری / تحلیل داده‌ها و تفسیر شاخص‌ها در ایران	سخنرانی بحث گروهی	دکتر رستمی
جلسه ۱۰	مطالعات فرزندآوری در ایران	مرور مطالعات کمی و کیفی / موانع و انگیزه‌های فرزندآوری / شکاف سیاست‌گذاری و واقعیت اجتماعی	سخنرانی تعاملی تحلیل مقالات روز بحث گروهی و ارائه دانشجویان	دکتر رستمی
جلسه ۱۱	قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت ۱	پیشینه تصویب قانون / اهداف، ساختار و مفاد اصلی قانون / نقد کلی از منظر سلامت باروری و حقوق زنان	سخنرانی بحث گروهی مطالعه سیاست‌ها ارائه دانشجویان	دکتر رستمی
جلسه ۱۲	قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت ۲	تحلیل مشوق‌های مالی و غیرمالی قانون / اثربخشی، چالش‌ها و پیامدهای ناخواسته / مقایسه با شواهد علمی	سخنرانی بحث گروهی مطالعه سیاست‌ها	دکتر رستمی

جلسات	عنوان جلسه	محتوای جلسه	روش آموزش	مدرس
جلسه ۱۳	سیاست‌های پروتالیستی در جهان	معرفی کشورهای پروتالیست موفق / انواع مشوق‌های مالی، حمایتی و اجتماعی / عوامل موفقیت و شکست سیاست‌ها	سخنرانی بحث گروهی مطالعه سیاست‌ها	دکتر رستمی
جلسه ۱۴	مقایسه تطبیقی ایران با کشورهای منتخب ۱	مقایسه مشوق‌های فرزندآوری ایران با کشورهای موفق / تحلیل انطباق فرهنگی و اجتماعی سیاست‌ها	سخنرانی بحث گروهی مطالعه سیاست‌ها تحلیل مقالات روز	دکتر رستمی
جلسه ۱۵	مقایسه تطبیقی ایران با کشورهای منتخب ۲	پیشنهاد سناریوهای بومی‌سازی شده برای ایران / نقش مشاوره، آموزش و مداخلات سلامت باروری	سخنرانی بحث گروهی تحلیل مقالات روز	دکتر رستمی
جلسه ۱۶	نقش نظام سلامت و ماما در تحولات جمعیتی	نقش ماما در رفتار باروری و تصمیم‌گیری فرزندآوری / ملاحظات اخلاقی و حرفه‌ای / جمع‌بندی	سخنرانی، بحث گروهی و ارائه دانشجویان	دکتر رستمی

روش‌های آموزشی

- سخنرانی تعاملی
- تحلیل مقالات روز
- بحث گروهی و ارائه دانشجویان
- مطالعه تطبیقی سیاست‌ها

شیوه ارزیابی

- ارائه کلاسی و مشارکت فعال
- تکالیف تحلیلی